

Efekty działań antykryzysowych w krajach na średnim poziomie rozwoju Redakcja naukowa Andrzej Wojtyna

Obecny kryzys jest wynikiem oddziaływania splotu czynników o różnym charakterze i różnym horyzoncie czasowym. Należy do nich zaliczyć zbyt luźną politykę makroekonomiczną Stanów Zjednoczonych, będącą funkcją nierównowagi w gospodarce światowej (global imbalances), oraz zmiany w sektorze finansowym zwiększające wyraźnie skłonność do ryzyka, którym nie towarzyszyły konieczne zmiany regulacyjne i nadzorcze. Istotną rolę odegrały też zmiany w teorii ekonomii i polityce ekonomicznej po 1979 r. Ogólnie rzecz ujmując, przyczyną jest dominacja anglosaskiego modelu kapitalizmu, w kierunku którego ewoluowały inne modele. Z biegiem czasu, gdy stopniowo kryzys finansowy przekształca się w kryzys ekonomiczny, znaczenie zaczynają zyskiwać przyczyny specyficzne dla poszczególnych krajów.

Strategie walki z kryzysem można podzielić na realizowane na poziomie globalnym (G7, G20), na poziomie Unii Europejskiej i na poziomie krajowym.

Niezależnie od działań podejmowanych na każdym z trzech poziomów, początki ożywienia zaczną się najprawdopodobniej dopiero wtedy, kiedy działania podjęte w Stanach Zjednoczonych podniosą skłonność inwestorów do ryzyka. Bardzo ważne będą jednak też sygnały o zmianie polityki ekonomicznej płynące z krajów mających nadwyżkę budżetową i na rachunku bieżącym bilansu płatniczego.

Celem książki jest analiza dotychczasowych działań podjętych z zamiarem ograniczenia skali zjawisk kryzysowych zarówno w sferze finansowej, jak i sferze realnej. Nacisk jest położony na poszukiwanie odpowiedzi na dwa pytania: 1) czy i w jakim zakresie podjęte działania przyniosły zamierzone skutki, oraz 2) czy zastosowanie niestandardowych narzędzi nie przyniesie przesuniętych w czasie negatywnych skutków, które znacząco zmodyfikują ostateczny bilans kosztów i korzyści. Autorzy poszczególnych rozdziałów poszukują odpowiedzi na te pytania w obszarze własnej specjalności naukowej, co powinno sprzyjać uzyskaniu ważnych poznawczo rezultatów analizy.

SPIS TREŚCI

Wstęp

1. STANDARDOWE I NIESTANDARDOWE DZIAŁANIA ANTYKRYZYSOWE W GOSPODARKACH SCHODZĄCYCH, [Andrzej Wojtyna](#)

1.1. Uwagi wstępne

1.2. Działania standardowe i niestandardowe — kwestie terminologiczne

1.3. Nowe badania dotyczące skutków kryzysu oraz zastosowanych narzędzi polityki makroekonomicznej

1.4. Uwagi końcowe

Bibliografia

2. AMORTYZACJA ZABURZEŃ GOSPODARCZYCH PRZEZ GOSPODARKI WSCHODZĄCE W CZASIE KRYZYSU 2008–2010 ZA POMOCĄ KURSU WALUTOWEGO I REZERW DEWIZOWYCH, Marek A. Dąbrowski

- 2.1. Uwagi wstępne
 - 2.2. Makroekonomiczny model gospodarki otwartej
 - 2.2.1. Równowaga zewnętrzna
 - 2.2.2. Równowaga wewnętrzna
 - 2.2.3. Analiza stanu równowagi
 - 2.2.4. Analiza wstrząsów
 - 2.3. Kanały oddziaływania kryzysu finansowego na gospodarki wschodzące
 - 2.4. Akumulacja rezerw dewizowych jako symptom niedoskonałości międzynarodowego systemu finansowego
 - 2.5. Warunki ograniczające pole manewru w polityce makroekonomicznej oraz niezbędne działania
 - 2.5.1. Warunki ograniczające
 - 2.5.2. Niezbędne działania w zakresie rozwiązania problemu niewypłacalności
 - 2.5.3. Reakcja na zewnętrzne ograniczenie finansowe
 - 2.6. Wyniki badań empirycznych
 - 2.6.1. Skala deprecjacji
 - 2.6.2. Polityka rezerw dewizowych
 - 2.6.3. Presja na rynku walutowym
 - 2.6.4. Prawdopodobieństwo zmian kursu walutowego i rezerw dewizowych
 - 2.7. Uwagi końcowe
- Bibliografia

3. DZIAŁANIA ANTYKRYZYSOWE I ICH KONSEKWENCJE DLA DŁUGOOKRESOWEGO WZROSTU GOSPODARCZEGO W KRAJACH NA ŚREDNIM POZIOMIE ROZWOJU, Paweł Kawa

- 3.1. Uwagi wstępne
 - 3.2. Wpływ kryzysu finansowego na gospodarki krajów na średnim poziomie rozwoju — zakres oddziaływania i kanały transmisji impulsów
 - 3.3. Globalny kontekst działań antykryzysowych podejmowanych w krajach na średnim poziomie rozwoju
 - 3.4. Narzędzia stosowane w ramach krajowych pakietów antykryzysowych i związane z tym dylematy w kontekście długookresowego wzrostu gospodarczego
 - 3.5. Próba oceny wdrożonych działań antykryzysowych i ich konsekwencji na przykładzie gospodarki Argentyny
 - 3.6. Uwagi końcowe
- Bibliografia

4. SYNCHRONIZACJA WAHAŃ KONIUNKTURALNYCH W GOSPODARKACH WSCHODZĄCYCH, Zbigniew Stańczyk, Joanna Wyrobek

- 4.1. Uwagi wstępne
 - 4.2. Synchronizacja międzynarodowych cykli koniunkturalnych — przegląd badań
 - 4.3. Wahania koniunkturalne na świecie a kryzys globalny
 - 4.4. Ustalenie przesunięć czasowych między zmianami koniunktury w Stanach Zjednoczonych i w wybranych gospodarkach wschodzących
 - 4.5. Uwagi końcowe
- Bibliografia

5. ZMIANY W REGULACJACH SEKTORA FINANSOWEGO W KRAJACH AZJI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ, Katarzyna Glinka

5.1. Uwagi wstępne

5.2. Elementy systemu regulacyjnego w sektorze finansowym

5.2.1. Procykliczność wymogów kapitałowych i arbitraż regulacyjny

5.2.2. Systemy gwarantowania depozytów i specyfika nadzoru korporacyjnego w sektorze bankowym

5.2.3. Ograniczenia dla nadzoru finansowego

5.3. Regulacje finansowe i nadzór w ujęciu makroostrożnościowym

5.4. Lekcje z kryzysu azjatyckiego

5.4.1. Wzmocniony sektor bankowy

5.4.2. Alternatywne źródła pozyskiwania kapitału

5.5. Regulacje sektora finansowego w krajach Azji Południowo-Wschodniej w reakcji na obecny kryzys

5.5.1. Zasilanie płynnością i rozbudowane systemy gwarantowania zobowiązań

5.5.2. Wsparcie dla cen aktywów na rynkach finansowych

5.5.3. Odporność islamskiego rynku finansowego na kryzys

5.5.4. Współpraca regionalna w zakresie regulacji finansowych i nadzoru

5.6. Uwagi końcowe

Bibliografia

6. WYKORZYSTANIE POLITYKI FISKALNEJ W PRZECIWDZIAŁANIU SKUTKOM KRYZYSU — DOŚWIADCZENIA KRAJÓW AZJI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ, Krystian Mucha

6.1. Uwagi wstępne

6.2. Sytuacja krajów Azji Południowo-Wschodniej przed kryzysem

6.3. Fiskalne programy stymulujące w krajach Azji Południowo-Wschodniej

6.3.1. Miejsce polityki fiskalnej na tle szerszej polityki ekonomicznej oraz jej pożądany kształt

6.3.2. Przesłanki zastosowania fiskalnych pakietów stymulujących

6.3.3. Rozwiązania wdrożone

6.4. Koszty związane z wprowadzeniem pakietów fiskalnych w Azji Południowo-Wschodniej

6.5. Uwagi końcowe

Bibliografia

7. ROLA POLITYKI EKONOMICZNEJ W ZAPOBIEGANIU SKUTKOM KRYZYSÓW FINANSOWYCH — DOŚWIADCZENIA KRAJÓW AMERYKI ŁACIŃSKIEJ, Marta Sordyl

7.1. Uwagi wstępne

7.2. Przebieg i skutki kryzysu finansowego w krajach Ameryki Łacińskiej

7.3. Polityka ekonomiczna wobec kryzysu

7.3.1. Kurs walutowy i rezerwy zagraniczne

7.3.2. Zmiany w polityce pieniężnej krajów Ameryki Łacińskiej

7.3.3. Reakcja polityki fiskalnej

7.3.4. Rynki pracy i polityka socjalna

7.4. Uwagi końcowe

Bibliografia

8. DOSTOSOWANIA RYNKOWE I DZIAŁANIA STABILIZACYJNE W

WARUNKACH SYSTEMÓW KURSÓW STAŁYCH — DOŚWIADCZENIA ESTONII, ŁOTWY I LITWY, Marta Wajda-Lichy

8.1. Uwagi wstępne

8.2. Konsekwencje wyboru systemu stałych kursów walutowych — zagadnienia teoretyczne

8.3. Przesłanki przyjęcia i zasady funkcjonowania systemów stałych kursów walutowych w krajach bałtyckich

8.4. Makroekonomiczne skutki funkcjonowania gospodarek krajów bałtyckich w systemach kursów stałych

8.4.1. Stabilizacja kursów walutowych

8.4.2. Redukcja inflacji

8.4.3. Napływ kapitału

8.4.4. Wzrost gospodarczy i dynamika akcji kredytowej

8.5. Reakcja gospodarek krajów bałtyckich na kryzys finansowy

8.6. Mechanizmy dostosowawcze i działania stabilizacyjne w reakcji na kryzys

8.6.1. Zapewnienie płynności sektora bankowego

8.6.2. Redukcja cen i płac

8.6.3. Konsolidacja finansów publicznych

8.7. Uwagi końcowe

Bibliografia